

**KAUNO MIESTO BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGŲ
UGDYTINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI
POREIKIŲ, EDUKACINIO VIRTUALAUS PROJEKTO
„PAUKŠČIŲ SUGRIŽTUVĖS“,
SKIRTO VIEVERSIO DIENAI PAMINĖTI,**

Autorius Dominykas Puškovas, Kauno Tado Ivanausko progimnazija

KATALOGAS

Kaunas

2019 m. vasario 24 d.

PATVIRTINTA

Kauno pedagogų kvalifikacijos centro direktoriaus

2019 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-118

Projekto tikslas:

Puoselėti ugdytinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, vertybines nuostatas, plėtojant komunikavimo, socialinę, pažinimo, meninę kompetencijas.

Projekto dalyviai:

Ugdytiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, kuriems teikiama švietimo pagalba, švietimo pagalbos specialistai, mokytojai.

Projektas vyksta:

https://www.facebook.com/groups/407635796357220/?epa=SEARCH_BOX

Projekto organizacinis komitetas

Valerija Segalovičienė, Kauno pedagogų kvalifikacijos centro metodininkė;

Sigitas Alubauskas, Kauno Tado Ivanausko progimnazijos direktorius;

Indrė Kondrotienė, Kauno Tado Ivanausko progimnazijos direktoriaus pavaduoja ugdymui;

Rūta Mirauskienė, Kauno Tado Ivanausko progimnazijos specialioji pedagogė-logopedė ekspertė.

Katalogą parengė: Valerija Segalovičienė, Kauno pedagogų kvalifikacijos centro metodininkė,

Rūta Mirauskienė, Kauno Tado Ivanausko progimnazijos specialioji pedagogė-logopedė ekspertė

KAUNO TADO IVANAUSKO PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Pilkoji žąsis“

Linus Klimašauskas, 4 kl.

Rūta Mirauskienė, specialioji pedagogė–logopedė ekspertė

Pilkoji žąsis stambokas paukštis ir yra stambiausia bei didžiausia tarp visų kitų žąsų genties paukščių. Svoris apie 2,16-4,56 kg, o kūno ilgis: 74-91 cm. *Ši rūšis įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą.* Gerai plaukioja ir nardo, o jos skrydis atrodo sunkus, bet galingas. Nėra labai vikrios ant žemės, eidamos krypuoja.

Būrys žąsų garsiai gagna. Labiau mėgsta gyventi šalia didesnių ežerų, kada aplink juos yra pievų. Maitinasi ražienose, ganyklose, pievose, dideliuose apdirbamuose laukuose, pelkėse. Lietuvoje peri. Jos subręsta tik 3-4 gyvenimo metais, o subrėdę šie paukščiai deda 4-6 kremu atspalvio baltus kiaušinius.

Kūrybinė veikla: A. Matučio eilėraštis „Žąsys grįžta“

-Grįžtam! Grįžtam!
Gag ga ga!
Oi kelionė, oi ilga!
Šneka, gaga
Daug žąsų.
Už pilkųjų
Debesų.
-Gag ga ga!
Kas slepiasi
Į gauruotą
Debesį?
Slepiasi
Žiema pikta,
Iš žemelės
Išvyta!

KAUNO JUOZO GRUŠO MENO GIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Kostas Girdzijauskas, 2 kl.

Rita Subatkevičienė, pradinė klasių mokytoja metodininkė

Linita Sabienė, specialioji pedagogė–logopedė metodininkė

Sima Venskūnienė, dailės mokytoja metodininkė

Gandrai yra dideli, ilgakakliai paukščiai su ilgomis raudonomis kojomis ir raudonu tiesiu, aštriu snapu. Juos lengva atpažinti pagal jų skleidžiamą garsą –

kalendami snapais jie skleidžia tokią kalenimą, kuris panašus į dviejų storų pagalių tarškejimą. Turbūt lengviausia pamatyti gandrą, kai jis tupi lizde. Taip pat juos galite pamatyti šlapiose pievose, naujai nušienautuose laukuose. Gandrų lizdai yra labai dideli, dažniausiai būna sukrauti aukštose vietose, iš kur viskas aplink gerai matosi.

Kūrybinė veikla: lietuvių liaudies pasaka „Gandro kelionės“

Pavasariį gandras su kitais paukšteliais patraukė namo. Skrenda per jūras ir girdi gandras, kad kažkas šaukia:
- Gelbėkit, nepaskrendu!
Tuoju įkrisiu jūron.
Pažiūrėjo, ogi kielė vos, vos sparneliais mosuoja. Paėmė gandras ją, užsikėlė sau ant nugaros ir parnešė tėviškėn.

Taip ir skraido gandras su kitais paukšteliais į dausas, o pavasarį grįžta atgal, kielę sau ant nugaros pasisodinęs. Todėl abu visada sugrįžta vienu laiku.

KAUNO „VARPELIO“ PRADINĖ MOKYKLA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Vytautas Talkevičius, 3c kl.

Raimonda Žemaitaitienė, logopedė metodininkė

Gandras žmogaus kaimynystėje gyvena apie 2-5 tūkstančius metų. Nuo senovės laikomas nepaprastu paukščiu. Kiekviena tauta turi savą nacionalinį paukštį. Lietuvių nacionalinis paukštis – gandras. Apie jį sukurta per 150 pasakų, 200 dainų, apie 300 patarlių, priežodžių, mįslių. Priklausomai nuo Lietuvos regiono, šalyje baltasis gandras dar vadinamas busilu, starkumi, gužu, gužučiu, bacionu. Visur, kur tik gyvena gandrai su jais tebėra siejama daug prietarų ir būrimų. Pirmiausia gandras atneša laimę. Kiekvienas norėtų, kad jo sodyboje gyventų gandras, todėl dažnas keldavo ir tebekelia ant stogų

ar nupjauto medžio senas akėčias ar vežimo ratus, kad gandras turėtų kur lizdą sukurti. Iš žiemojimo vietų baltieji gandrai į Lietuvą parskrenda apie kovo 5-tą dieną, todėl tą dieną lietuviai vadina Gandrinėmis. Dabar gandrų vis mažėja, nes vis mažiau liekiama pelkėtų vietų ir tylos. Danijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Anglijoje jie jau išnyko! Stenkimės išsaugoti šį gražų paukštį!

Kūrybinė veikla: lietuvių liaudies patarlės

„Ryja kaip gužutis varles.“

„Prarijo kaip garnys varlę.“

„Gandras į balą - varlėms galas.“

„Stovi kaip busilas ant vienos kojos.“

„Gandras ant stogo, laimė po stogu.“

„Baltas kaip gandras.“

KAUNO VDU „ATŽALYNO“ PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Kukutis“

Otilija Valionytė, 4 kl.

Vaida Šaduikytė, vyresnioji specialioji pedagogė

Jolita Raugalienė, vyresnioji pradinė klasių mokytoja

Kukutis stambus, strazdo dydžio su dideliu, vėduoklės pavidalo kuoduku. Jį nesunku pažinti iš ryškių spalvų ir būdingos išvaizdos. Gyvena grynuose pušynuose, mišriuose pušų medynuose ar lapuočių miškuose. Peri tiek dideliuose miškuose, laukymų, kirtaviečių, pievų pakraščiuose, pamiškėse, tiek... Mėgstamiausia jų vieta - tai ganyklos, ypač kur yra nors ir retų medžių. Jų balsas turi tam tikro panašumo į gegutės kukavimą. Lizdą

kukutis įsitaiso labai menkai - medžių uoksuose, kai kada akmenų krūvose ar apleistuose trobesiuose. Lizdai esti labai nešvarūs, nes pilni išmatų, kurių paukštis neišneša. Minta įvairiais bestuburiais, kurių ieško tik ant žemės. Sunaikina daug žemės ūkiui žalingų vabzdžių, ypač karkvabalių vikšrų. Žiemoja tropinėje Afrikoje, kartais pietų Europoje. Lietuvoje aptinkamas balandžio – rugsėjo mėnesiais.

Kūrybinė veikla: M. Karčiausko eilėraštis „Kukutis“

Žalvoja, meldai meldžias
Ar šnekasi kaip žmonės...
Up up – kukutis kloniais
Suglaudęs kuodą sklendžia.

Taip išdidžiai suupsi:
- Po auksiną rugiai bus...
Ir sklendžia kuodą raibą –
Arkliai iš juoko leipsta.

KAUNO MOTIEJAUS VALANČIAUS MOKYKLA-DARŽELIS

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Dovydas Savokaitis, 8 m.

Diana Nemčiauskienė, logopedė

Viktorija Lupeikienė, priešmokyklinio ugdymo pedagogė

Baltasis gandras - tai didelis, ilgu snapu, ilgomis kojomis, ilgu kaklu paukštis. Gandro kūno ilgis 100–125 cm. Svoris 2,3–4,5 kg. Kūnas baltas o sparnai juodi. Snapas ir kojos raudonos. Aktyvūs diena. Mėgsta skraidyti aukštai padangėje. Suaugę gandrai stovėdami ar tupėdami lizde kalena snapu. Gyvena visoje Lietuvoje. Žiemoja Afrikoje, Indijoje. Minta gyvūninės kilmės maistu: varlėmis, sliškais, mažais ropiais, žuvytėmis, pelėmis, kiškučiais.

Lietuvoje baltasis gandras laikomas nacionaliniu paukščiu. Baltieji gandrai į Lietuvą parskrenda kovo mėnesį. Per metus deda vieną dėtį (1-7 kiaušinius). Dažniausiai lizde užauga nuo 2 iki 4 gandrūnų.

Kūrybinė veikla: Gandro pamėgdžiojimai

„Klė klė klė, man varlė.“

„Gandrai gandrai, ga ga ga,
Tavo pati ragana.
Man bandelės nekepė,
Kad ir kepė – nedavė,
Po tilteliu paslėpė.“

KAUNO „ŠILO“ PRADINĖ MOKYKLA

Paukščio pavadinimas: „Vieversys“

Gustas Grikiėtis, 4 kl.

Rasa Benešiūnienė, logopedė metodininkė

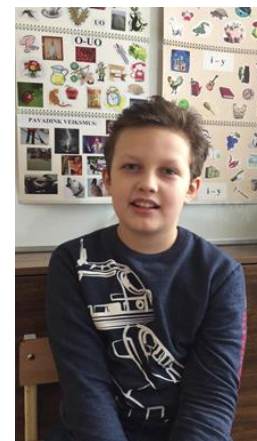
Irena Gudaitienė, vyresnioji pradinųjų klasių mokytoja

Vasario 24-ąją minima Vieversio diena. Vieversėlis – vienas iš pirmųjų paukščių, pavasarį sugrįžtančių į Lietuvą iš šiltųjų kraštų. Jis laikomas pavasario pranašu. Vieversys – vieversinių šeimos žvirblinis paukštis. Lietuvoje labai dažnas. Vieversys šiek tiek didesnis už žvirblį. Patino ir patelės kūno viršutinė pusė pilkai rusva, galva ir nugara išmarginta tamsiomis išilginėmis dėmelėmis.

Kūno apačia balsva, pagurklyje ir kūno šonuose yra juodi taškeliai. Gyvena pievose, dirvonuose, dykvietėse bei dirbamuosiuose plotuose. Į Lietuvą atskrenda kovą – balandį.

Kūrybinė veikla: A. E. Puišytės eilėraštis „Vieversėlio giesmelė“

Aš pilkas paukštėlis
Laukų vieversėlis,
Čyruoju, dainuoju,
Anksti atsikėlęs.

Džiugu man dainuoti,
Džiugu man skraidyti,
Pasveikint nubudusią
Žemę – kas rytą.

KAUNO TADO IVANAUSKO PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Karolis Andrijaitis, 4 kl.

Iveta Krištolaitytė, vyresnioji pradinųjų klasių mokytoja

Baltasis gandras (lot. Ciconia ciconia) įvairiuose Lietuvos etnografiniuose regionuose gandras vadinamas įvairiausiais vardais: Žemaitijoje – gundru, gužučiu, dzūkijoje – busilu, suvalkijoje – garniu, aukštaitijoje – starkumi. Gandras laikytas šeimų globėju. Tikėta, kad gandras neša vaikus, o sodyboje, kurioje apsigyvena gandrai gyvena geri žmonės. Taigi žmonės stengdavosi įkelti gandalizdį, kad ir jų sodyboje apsigyventų gandras. Įdomu tai, kad gandalizdžio kėlime turėjo dalyvauti vyrai ir moterys (nes jei moterys nedalyvaus gandalizdžio kėlime – paukščiai lizde neperės). Taip pat įkėlus gandalizdį į jį

reikėdavo įdėti monetų, nes tikėta, kad neįdėjus monetų į lizdą paukštis taip pat neperės.

Kūrybinė veikla: Paukščių pamėgdžiojimai

„Klė klė klė, man varlė.“

„Čyru vyru pavasaris, Čyru vyru pavasaris.“

„Jurgut, Jurgut!

Kelk, kelk!

Kinkyk, kinkyk, kinkyk!

Patepk, patepk, patepk!“

KAUNO KAZIO GRINIAUS PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Pempė“

Dijus Bubnys, 12 m.

Kristina Ambrazevičienė, logopedė metodininkė

Tai trumpiausias kojas turintis sėjikinių šeimos paukštis. Nesunku pažinti iš ilgo kuoduko ir margų spalvų. Kūno viršutinė pusė žalsvai juoda. Viršugalvis su kuoduku. Gerklė ir kaklo priekinė dalis juodos, skruostai balti. Uodega balta su plačia juoda juosta gale. Į Lietuvą atskrenda labai anksti – paprastai kovo mėn. Mėgsta

atvirus plotus, pievas, ganyklas, dirbamus laukus. Lizdą suka ant žemės atviroje vietoje. Minta smulkiais bestuburiais. Iš Lietuvos traukti pradeda jau vidurvasarį. Paukštis gana guvus, daug skraido, vartosi ore. Balsas labai skardus „gy-vi-gy-vi“.

Kūrybinė veikla: Z. Gaižauskaitės eilėraštis „Rengės pempė skrist į puotą“

Rengės pempė skrist į puotą,

Bet galvelė nešukuota.

Pasišiaušęs tartum kupstas

Nedailus jos kuodas pūpso.

Bus ten šarka, bus ten zylė,

Tetervinas ir dagilis.

Žiū, genelis tuku tuku –

Štai tau, pempe, pora šukų.

Ir šukuokis, kiek patinka,

Kad nebūtumei juokinga.

KAUNO KAZIO GRINIAUS PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gulbė“

Evelina Stefanskytė, 11 m.

Ramunė Jokubauskienė, vyresnioji specialioji pedagogė

Gulbė nebylė nuo kitų gulbių rūšių skiriasi dydžiu, oranžiniu snapu ir laikysena. Pagal kūno svorį didžiausias Lietuvos paukštis. Suaugęs patinas sveria 8,9–15,5 kg, patelė 6,8–11,0 kg. Minta tik augaliniu maistu, lesa po vandeniu ir virš jo esančias minkštąsias augalų dalis (stiebus, lapus, šaknis). Gulbė

nebylė gindama savo jaunikius ir teritoriją, puola, veja ne tik kitus vandens paukščius, bet ir žmones. Gyvena ir peri tvenkiniuose, vandens saugyklose, nenaudojamuose durpynuose bei karjeruose, raistuose, ežeruose, užpelkėjusiuose ežeruose.

Kūrybinė veikla: J. Degutytės eilėraštis „Pasaka apie debesėlį“

Baltas meškinas mauroja
Ir per dangų nusvyruoja.
Ar miegelis ten saldus?
Ar ten mėlynas medus?
Saulė meškiną užmigdė,
Gulbę baltąją pravirkdė.
Du sparnai – balti balti.
Gulbe, gulbe – kur skrendi?
Ežeraitis – veidrodelis,
Gulbę baltąją iškėlęs.
Veidrodelį gulbė ta
Ar seselė jos balta?
Aukštos eglės sulingavo
Aukštos eglės pamosavo.
Nei danguj, nei ežere
Mano gulbės nebėra.

KAUNO „ŽIBURIO“ PAGRINDINĖ MOKYKLA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Laisvūnė Mašalaitytė, 1 kl.

Zita Miškinytė, pradinių klasių mokytoja metodininkė

Žiloje senovėje baltasis gandras buvo lietuvių genčių globėjas, rūpinęsis žmonių gerove, saugojęs nuo nelaimių, o namus – nuo gaisro ir perkūnijos. Gandras buvo būtinas personažas gimimo ir vardynų apeigose. Gandras yra protingas ir įžvalgus paukštis, ir žmonės sako, kad jeigu gandras dažnai atskrenda į sodybą, kurioje neperi, tai toje sodyboje susilauks vaikų, o jeigu į sodybą atskrenda gandrų pora (ten, kur neperi), tai žinok, kad toje sodyboje bus vestuvės. Kurioje sodyboje peri gandras – laiminga sodyba, nes nesudegs, tas ūkis bus geresnis, nes jam dievas padeda.

Kūrybinė veikla: lietuvių liaudies žaidimas „Garnys, garnys“

Garnys garnys tur ilgas kojas.
Bėgčiau bėgčiau, kad galėčiau tokias kojas, kad turėčiau kaip garnys.

Garnys garnys tur ilgus sparnus.
Lėkčiau lėkčiau, kad galėčiau tokius sparnus, kad turėčiau kaip garnys.

Garnys garnys tur ilgą snapą.
Lesčiau lesčiau, kad galėčiau tokį snapą, kad turėčiau kaip garnys.

KAUNO „VYTURIO“ GIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gulbės nebylės“

Milita Kalantavičiūtė, 10 kl.

Irma Čiapaitė, vyresnioji socialinė pedagogė

XVI – XVII a. gulbės nebylės gyveno daugelyje Europos šalių. Tais laikais jos dažnai buvo auginamos nelaisvėje kaip puošmenos, šiandien gulbės nebylės laikomos pusiau naminiais paukščiais, gyvenančiais laisvėje. Gulbių nebylių yra gausybė, išnykimas joms negresia.

Gulbę galima sutikti kiekviename regione, kur yra negilių, atvirų vandens plotų, pvz., ežerų, tvenkinių ar lėtai tekančių upių. Paukščiai užima gana didelę teritoriją, kad nepristigtų maisto. Daug vietos reikia ir todėl, kad prieš pakildamos į orą gulbės ilgai bėga ar irkluoja vandeniu. Poravimosi metu jos ieško ramios vietelės gūžtai susisukti.

Paukščio pavadinimas: „Juodasis strazdas“

Matas Klimauskas, 5 kl.

Irma Čiapaitė, vyresnioji socialinė pedagogė

Žmonės mėgsta šiuos paukščius už puikias giesmes, kurios aidi visą pavasarį ir vasarą, vos tik žemę pasitinka aušra ar apgaubia sutemos. Jis gerai prisitaikęs gyventi greta žmogaus. atpažinti juodąjį strazdą? Patelės plunksnos tamsiai rudos, kaklas balvas, ant

krūtinės matyti ryškių dėmių. Patinas būna juodos spalvos it smala, snapas ir vokai geltoni. Paukščiai daugiausia laiko praleidžia ant žemės. Jaunikliai išsirita be plunksnų, akli. Juos maitina abu tėvai. Strazdo kiaušiniai būna žali su rusvais taškučiais. Patelė tupi ant kiaušinių dvi savaites. Lizdą strazdai suka skirtingai negu kiti paukščiai, dažnai sukamas ant žemės.

KAUNO „VYTURIO“ GIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Vyturys“

Aistis Driukas, 5 kl.

Irma Čiapaitė, vyresnioji socialinė pedagogė

Vyturys arba kitaip vadinamas vieversys, – mums labai artimas paukštis, jo giesmė džiugina visą pavasarį ir vasarą. Į Lietuvą vieversiai paskrenda vieni pirmųjų, kovo pradžioje. Lietuvoje sutinkami 4 rūšių vieversiai: kuoduotasis (labai retas), tik žiemoti atskrendantis raguotasis, miškinis vieversys – lygutė ir pats dažniausias – dirvinis vieversys. Dirvinis vieversys laikomas pirmuoju pavasario pranašu. Šis sparnuotis vos didesnis už naminių žvirblį. Gyvena dirbamuose laukuose, dirvonuose, aukštapelkėse. Paskrenda dar žiemos sniegams neištirpus. Net

naktimis pašalus vieversiai drąsiai gieda. Vieversys lizdą suka ant žemės, duobutėje, tarp žolių. Vieversiai savo vaikams renka vabzdžius, kirminukus.

Kūrybinė veikla: „Ar žinote, kad...“

„Gulbę nebylę sunku atskirti nuo gulbės giesmininkės. Svarbiausias šių paukščių skirtumas – jų skleidžiami garsai. Giesmininkės balsas skardus, o išsigandusi nebylė tik šnypščia. Gulbė nebylė savo vardą gavo dėl skleidžiamų garsų. Nepatenkintas paukštis šnypščia, kriūkauja ir šnopusoja. Suaugęs paukštis per dieną sudoroja beveik 4

kg. Maisto. Gulbė nebylė prie snapo pagrindo turi juodą gumbą, kuris patinams ypač išryškėja pavasarį, atėjus tuoktuvų metui. Paukštis turi beveik 25 tūkstančius plunksnų. Gulbė yra vienas sunkiausių skraidančių paukščių. Kartais suaugę patinai gali sverti net iki 20 kg.“

Paukščio pavadinimas: „Gulbės nebylės“

Miglė Kašajevaitė, 1 kl.

Gražina Taujanskienė, socialinė pedagogė

Gulbės – antinių šeimos vandens paukščiai. Gulbių būna juodų ir baltų. Gulbės gyvena apie 40 metų. Jos gali padėti 7 kiaušinius. Minta tik augaliniu maistu, lesa po vandeniu ir virš jo esančias minkštąsias augalų dalis stiebus, lapus, šaknis. Gulbių šeimos tvirtos. Jaunikliai metus laiko gyvena su tėvais, o paskui jie atsiskiria nuo šeimos.

Paukščio pavadinimas: „Varnėnas“

Eitvydas Gervė, 1 kl.

Gražina Taujanskienė, socialinė pedagogė

„Man varnėnas yra pats gražiausias paukštis. Jis mažas, spalvotas, daugiau toks juodos spalvos. Turi geltoną snapą. Žiemai išskrenda, kur būna šilčiau. Pavyzdžiui į Turkiją, Prancūziją, Afriką. Ten kur šilta. Į Lietuvą grįžta kovo mėnesį ir gyvena inkiluose. Lesa muses, uodus, bites, vabalus, sliokus, uogas“

Paukščio pavadinimas: „Lakštingala“

Goda Dronseikaitė, 1 kl.

Gražina Taujanskienė, socialinė pedagogė

„Lakštingala labai gražus mažas paukštelis. Ji labai gražiai čiulba. Jinai yra tokia truputį ruda. Iš šiltų kraštų, kur šilta būna, į Lietuvą sugrįžta balandį ir būna visą vasarą. Gyvena krūmuose prie vandens. Lakštingalos valgo sliokus, sėklas, visokius vabalus ir uogas.“

Kūrybinė veikla: eilėraštis „Du paukšteliai“

Kas tupi šiam lizdely?
Čia miega du paukšteliai,
Suglaudę sparnelius abu,
Lizde jiems šilta ir smagu.
Vienas paukštis atsibudo štai:
Kalena snapeliu, nupurto sparnelius
Ir link saulutės kylas jis lėtai.
Kitas paukštis atsibudo štai:
Kalena snapeliu, nupurto sparnelius
Ir link saulutės kylas jis lėtai.
Saulutė glosto paukštelius,
O jie išskleidę sparnelius
Saulutei gieda giesmeles.
Bet leidžiasi saulutė –
Jau laikas eit miegučio,
Ir mažame lizdely
Užmiega du paukšteliai,
Išskleidę sparnelius abu,
Lizde jiems šilta ir smagu.

KAUNO KAZIO GRINIAUS PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Varnėnas“

Gabrielius Bareiša, 12 m.

Ramunė Jokubauskienė, vyresnioji specialioji pedagogė

Prieš 100 metų varnėnas žinotas kaip tipiškas keliautojas, migruojanti rūšis. Dabar nieko nestebina varnėnai žiemos vidury – didžiuosiuose sąvartynuose jų galima stebėti didelius pulkus kartu su kuosomis, kovais ir kirais renkančius maisto atliekas. Patinas juodas, ryškaus metalo žvilgesio. Sparnai ir uodega rusvi. Snapas geltonas. Kojos rusvos.

Patelė ne tokių ryškių spalvų, snapas gelsvas. Rudenį kūno apačia būna išmarginta baltomis dėmėmis, viršus rusvais taškais. Sveria 62-89 g. Pavasarį pasirodo kovo mėn. Gyvena gyvenvietėse, pamiškėse, soduose.

Kūrybinė veikla: M. Vainilaičio eilėraštis „Varnėnų skudučiai“

Pakalnėm upeliai nubėgo.
Nupustė vėjelis takus.
Užgrojo ir kelia iš miego
Varnėnų skudučiai vaikus.
Pabiro kaip žirniai vaikučiai. Ir mudu?..
Ir mudu eime!
Geltoni varnėnų skudučiai
Pavasariį švilpia kieme!

KAUNO ROKŲ GIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Kajus Silvanavičius, 3 kl.

Rasa Tanenavičė, vyresnioji pradinė mokytoja

Lietuvoje galima pamatyti labai daug gandrų. Jų peri apie dvidešimt tūkstančių porų. Baltieji gandrai aptinkami visoje šalyje, bet gausiausiai – Suvalkijoje bei Lietuvos pamaryje. Mūsų šalyje baltasis gandras dar vadinamas busilu, starkumi, gužu, gužučiu, bacionu ar garniu. Gandras aktyvus dieną. Skrenda ištiesęs kaklą ir kojas, plasnodamas sparnais. Mėgsta sklandyti aukštai padangėje. Įdomu tai, kad susijaudinę gandrai lizde kalena snapu. Maži gandriukai pradžioje kniaukia, paaugę – šnypščia. Baltieji gandrai peri ant pastatų stogų, medžiuose, ant elektros stulpų, bokštų. Gandrams dažniausiai padeda žmonės, įkeldami lizdų pagrindus

Kūrybinė veikla: G. Isoko vaizdelis „Gandras“

Į savo senąjį lizdą sugrįžo gandras. Nutūpė į ažuolo viršūnę. Ilgai skaičiavo, kiek reikės žabų ir žagarų lizdai tvarkyti. Pievoje jis sutiko varlę ir ją pasveikino. Žalioji spruko į šalį. Gandras nemėgsta žalių varlių. Rudos daug skanesnės. Štai ir rudoji kurklė! Pražiojo raudoną snapą, ir šios kaip nebūta. Paskui gandrą pasveikino kaimynas gaidys. Gandras prisisėmė pilną snapą vandens ir išmaudė jį. Gandras baltas ir nemėgsta už jį spalvingesnių paukščių. Gaidys labai įsižeidė ir nusprendė gandrui atkeršyti.

KAUNO ROKŲ GIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Gabrielė Varnauskaitė, 3 kl.

Jadvyga Jokubauskienė, logopedė-specialioji pedagogė metodininkė

Baltasis gandras. Tai didelis ilgu snapu, ilgomis kojomis, ilgu kaklu paukštis. Baltojo gandro kūno ilgis siekia iki šimto dvidešimt penkių centimetrų. Atstumas tarp išskėstų sparnų galų gali būti iki dviejų metrų. Suaugęs gandras gali sverti iki puspenkto kilogramo. Paukščio visas kūnas baltas, tik sparnai juodi. Snapas ir kojos raudonos. Pasmakrė neplunksnuota, irgi raudona. Jauniklių sparnai juodi su rusvu atspalviu. Jų snapai ir kojos tamsiai rudi, bet po dviejų savaičių pasirodo ir antrasis pūkinis apdaras. Iš žiemojimo vietų baltieji gandrai į Lietuvą parskrenda apie kovo dvidešimt penktą dieną, todėl ta diena nuo senų laikų vadinama Gandro sugrįžtųjų diena

arba Gandrinėmis.

Kūrybinė veikla: A. Matučio eilėraštis „Gandro meškerėlė“

Stovi gandras viena koja
Ir varlytę meškerioja...
Kraipo galvą, snapą suka:
- Sužvejosiu aš varliuką!..
Ga!.. Be meškerės ilgos -
Lyg katytės uodegos.
Ga!.. Štai snapas - ilgas, plonas...
Aš – varlyčių kapitonas.
Krust varliukas po lapu.
Gandras sukas, čiupt snapu.
Snapą jis aukštai iškėlė:
Ga!.. Matai, kur meškerėlė!

KAUNO SPECIALIOJI MOKYKLA

Paukščio pavadinimas: „Dirvinis vieversys“

Meida Šiaudikytė, 15 m.

Rima Ivoškienė, vyresnioji specialioji pedagogė-logopedė

Gražvyda Andrijauskaitė, dailės mokytoja

Dirvinis vieversys – vieversinių šeimos žvirblinis paukštis. Liaudyje vieversys dar vadinamas vyturiu, cyruliu, voversiu. Vieversys gyvena atvirose pievose, dirvonuose, dykvietėse bei dirbamos žemės laukuose. Gerai žinomas ir mėgiamas kaime. Lietuvoje kasmet peri nuo 1 100000 iki 1 500000 porų. Nepaisant dirvinio vieversio

gausumo, rūšies būklė šalyje nepalanki: blogėja veisimosi sąlygos – mažėja ganyklų. Giesmelė, lietuviškai vadinama čirenimu, sudėtinga ir ilga. Ji girdima dažniausiai tuoktuvų skrydžio metu, kai patinėlis lėtai kyla beveik vertikaliai aukštin iki 200 m aukščio. Pakilęs ilgokai plazdena beveik vienoje vietoje. Maloniai nuteikia jo čirenimą, girdimas nuo ankstyvo pavasario iki rugpjūčio vidurio.

Kūrybinė veikla: K. Jakubėno eilėraštis „Šimtas vyturėlių“

Visas šimtas vyturėlių
Į padanges pasikėlė.

Kad giedojo tai giedojo.
Net saulutė išsižiojo!

Šaltis sprogoiš pavydo,
Ir purienos greit pražydo...

KAUNO ŠV. KAZIMIERO PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Evija Kvedaraitė, 1 kl.

Asta Aleksandravičienė, vyresnioji pradinė mokytoja

Gandras – nacionalinis paukštis Lietuvoje. Gandras yra stambus iki 4,5 kg svorio ir daugiau kaip 1m ūgio, ilgakojis „ilgakaklis“ paukštis. Gandrai gyvena iki 30 metų. Tai agrarinio kraštovaizdžio paukštis, išsikuriantis žmogaus kaimynystėje, laikomas ekologiškos, gyventi sveikos aplinkos indikatoriumi. Gandrai minta vabzdžiais, sliekais, kitais bestuburiais, ropliais ir varliagyviais, kartais-žuvytėmis, vabzdžiais. Gandrai neturi balso, o tarpusavyje bendrauja kalendami snapu-užvertę galvą, prieš tai trumpai sušnypšdami.

Kūrybinė veikla: Paukščių pamėgdžiojimai

„Klė klė klė, man varlė.“

„Ka ka ka ka ka ka
Kur tas gluosnis, ta šaka,
Mano lizdas perykla.“

KAUNO TADO IVANAUSKO PROGIMNAZIJA

Paukščio pavadinimas: „Gandras“

Nedas Naseckas, 4 kl.

Jolita Kašėtienė, pradinė mokytoja metodininkė

Gandras - didelis, ilgu snapu, ilgomis kojomis, ilgu kaklu paukštis. Baltojo gandro kūno ilgis 100–125 cm. Sveria nuo 2 iki 4,5 kilogramo. Jo visas kūnas baltas, tik sparnai juodi. Snapas ir kojos raudonos. Priklausomai nuo Lietuvos regiono, šalyje baltasis gandras dar vadinamas busilu,

starkumi, gužu, gužučiu. Gandrai peri ant pastatų stogų, medžiuose, ant elektros perdavimo linijos stulpų, vandentiekio bokštų. Gandrams įsikurti dažniausiai padeda žmonės, įkeldami lizdų pagrindus. Patys gandrai susineša gana dideles šakas, vėliau ant jų krauna velėną. Lizdą stato nuolat, net ir kai jaunikliai auga.

Kūrybinė veikla: pasaka „Gandriukas ir zylė“

Kartą gyveno vienišas gandriukas. Jis buvo mažas ir negražus. Visi gandrai iš jo šaipėsi. Mažyliui tai nepatiko. Jis labai norėjo išmokti skraidyti, kad galėtų išskristi kuo toliau nuo piktų gandrų. Gandriukas turėjo labai gerą draugę zylę. Ji visada padėdavo ilgasnapiui, gailėjo jo. Vieną dieną ilgakaklis paprašė zylės, kad išmokytų jį skraidyti. Zylė sutiko ir kantriai mokė savo draugą. Ir atėjo ta diena, kai gandriuko sparnai sustiprėjo, jie tapo tvirtesni nei kitų. Piktieji gandrai dar labiau iš jo ėmė šaipytis ir pavydėti. Gandriukas kartu su zyle išskrido į Čepkelių raistą. Jie čia pasiliko. Ilgai ir laimingai gyveno.

Paukščio pavadinimas: „Baltasis gandras“

Trojus Pečiulis, 12 m.

Kristina Ambrazevičienė, logopedė metodininkė

Baltasis gandras - tai didelis, ilgu snapu, ilgomis kojomis, ilgu kaklu paukštis. Baltojo gandro kūno ilgis 100-125 cm., svoris 2,3- 4,5 kg. Visas kūnas baltas, tik sparnai juodi. Snapas ir kojos raudonos. Pasmakrė neplunksnuota ir raudona. Lietuvoje baltųjų gandrų labai daug – priskaičiuojama apie 20 tūkstančių

perinčių porų. Jie aptinkami visoje šalies teritorijoje, bet gausiausiai – Suvalkijoje bei Lietuvos pamyryje. Priklausomai nuo Lietuvos regiono, šalyje baltasis gandras dar vadinamas busilu, starkumi, gužu, gužučiu, bacionu, o žemaičių kalba - „gožos“ (gužas).

Kūrybinė veikla: M. Vainilaičio eilėraštis „Paukščių karalius“

Parskrido į tėviškę
Paukščių karalius.
Parūpo varlytės jam -
Rudos ir žalios.
Įbrido karalius
Varliauti į bałą.
Sujudo varlytės,
Pakėlė skandalą.
- Jei nori, karaliau,
Ramiai karaliauti,
Nedrumsk vandenėlio
Ir liaukis varliauti!
O jei nesiliausi -
Varliausi rūstus,
Nutrauksim nuo kojų
Raudonus batus!

„Dėkojame už sumanytą projektą, kuris daug džiaugsmo atnešė mažoms širdelėms. Džiugu, kad specialiųjų poreikių turintys vaikai turi galimybę dalyvauti, jaustis svarbūs ir patirti sėkmę.“

Kauno Juozo Grušo meno gimnazijos pedagogai

„Oi kaip gražu, širdis džiaugiasi matant tokius darbelius! Ir vaikai patenkinti, ir didelių pastangų nereikėjo, ir rezultatas puikus. Projektas vertas dėmesio. Dėkoju už iniciatyvą ir šaunią idėją. O man gimė jau kitiems metams idėja: galima per technologijų pamokas daryti inkilus su SUP vaikais ir mokytojais, o paskui susitarus su girininku, važiuoti juos keli į medžius!“

Irma Čiapaitė,

Kauno „Vyturio“ gimnazijos socialinė pedagogė

„Edukacinis projektas - puikus. Vaikai turėjo galimybę atsiskleisti įvairiapusiškai: kūryboje, bendrauti ir bendradarbiauti grupėje, mokėsi dirbti ir ieškoti informacijos įvairiais šaltiniais. Sužinojo labai daug, praplėtė savo pasaulio pažinimo žinias. Išties edukacinis projektas buvo labai įdomus, įtraukus. Sveikintina, kad projektas skirtas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams, tai leidžia vaikams pasijusti labai reikalingiems ir vertingiems bei pajusti mokymosi sėkmę.“

Gražina Taujanskienė,

Kauno „Vyturio“ gimnazijos socialinė pedagogė

„Projektas buvo išties puikus ir įdomus... Ačiū!“

Diana Nemčiauskienė,

Kauno Motiejaus Valančiaus mokyklos-darželio logopedė